

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2018/19:46

Tisdagen den 2 juli

§ 1 Europeiska rådet

Statsminister Stefan Löfven
Statsrådet Hans Dahlgren
Information under Europeiska rådet den 2 juli 2019

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hör att vi har statsministern och även EU-ministern med oss på telefon från Bryssel. Vi lämnar över ordet till er.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru ordförande och ledamöter! Vi har haft en paus i mötet med Europeiska rådet sedan ungefär kl. 12.20 i går. Därefter har det naturligtvis varit möten i partigrupper och säkert i en massa bilaterala grupper och andra grupper. Det är också telefonsamtal och så vidare som har pågått.

Tanken är att vi ska återuppta mötet kl. 11 i dag, men min erfarenhet av dessa möten säger mig att det sällan brukar bli precis kl. 11. Men någonstans vid den tiden ska mötet återupptas. Det står klart att mötet har pågått så pass länge att det är nödvändigt att vi nu når en lösning. Vi behöver visa handlingskraft, och det är viktigt att vi får ett starkt ledarskap på plats inför den nya mandatperioden med alla dess utmaningar.

Det krävs en överenskommelse som kan samla brett stöd här i Europeiska rådet. I arbetet för ett sådant har jag redan ett mandat från EU-nämnden. Det har spekulerats om och diskuterats olika namn och olika paketlösningar. Men det är inget som ännu har prövats i en omröstning, så diskussionerna kretsar fortfarande kring de personer som de stora parti-grupperna har nominerat som sina toppkandidater.

Jag kommer naturligtvis att fortsätta att arbeta för en uppgörelse som på bästa möjliga sätt stämmer överens med de kriterier som jag tidigare har förankrat i nämnden. Förhandlingarna är inne på tredje dagen, och min bedömning är att när en överenskommelse väl formats kommer det att gå snabbt. I en sådan situation är det viktigt att Sverige också kan medverka till och ansluta sig till en uppgörelse som just de stora partigrupperna står bakom. Det ligger i vårt gemensamma intresse.

Återigen: Det är viktigt att vi nu kan fatta beslut om topposterna och visa handlingskraft. Som jag sa vid samrådet med nämnden i söndags ser jag inte framför mig en situation där Sverige ställer sig utanför en slut-uppgörelse.

Med detta tackar jag för ordet, fru ordförande.

Anf. 3 PÅL JONSON (M):

Jag undrar om statsministern kan ge någon bild av hur diskussionerna i de olika partigrupperna har framskridit. Kan han säga någonting kopplat till fördelning av poster och namn så att vi får någon form av vägledning för processen? Jag har följt den, men saker och ting borde rimligen ha utvecklats sedan kl. 12.20.

Med det sagt delar jag uppfattningen att det är viktigt att rådet nu kopplar ett grepp om processen kring detta. Europaparlamentet ska ju välja talman snart och så vidare. Detta är möjligheten för rådet att få ordning på processen, och då är det angeläget att man når ett beslut. Jag skulle vilja ha lite indikationer på hur samtalen har förts sedan kl. 12.20 i går.

Anf. 4 ANNIKA QARLSSON (C):

Tack så mycket för återrapporten, Stefan Löfven!

Från min sida handlar det om att det förslag som eventuellt snabbt kan komma på bordet behöver ha vissa kriterier, även om möjligheten för statsministern att agera är förhållandevis liten.

Då handlar det om det är ett förslag som är förankrat i alla tre partigrupperna, att det är någonting som också i nästa steg kommer att kunna gå igenom parlamentet och att det finns en god representation från de tre grupper som berörs. Det är det medskick som jag har gjort.

Jag tror också att det fortfarande är viktigt för Sverige att trycka på för att se till att det blir en god representation även könsmässigt så att det inte är en enkönad ledatrojka – fast bestående av fem personer – som vi ser framför oss.

Anf. 5 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för inlägget!

Detta är svårt, för vi har som sagt inga namn. Men min fråga – även om jag förstår att det handlar om namn – gäller varför man inte låser det så att till exempel EPP utser kommissionsordförande och att man sedan fördelar efter storlek och vikt på posterna. Sedan får grupperna utse personer som man tror kan vinna majoritet. Man borde alltså låsa vilken parti-grupp som får en viss position. Jag undrar om frågan kan ha varit uppe.

Anf. 6 TINA ACKETOFT (L):

Jag har en formaliafråga. Vid vårt senaste sammanträde och det dessförinnan var det två partier som inte deltog i beslutet. Hur slår det nu, och påverkar det på något sätt statsministerns förhandlingsposition?

Anf. 7 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag undrar just över detta att inte delta i beslutet. Är det något slags avvikande mening light i EU-nämnden? Antingen avviker man eller så gör man inte det. Är det inte så det funkar?

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Det har också tidigare använts i de här sammanhangen. Det är i princip samma sak som att man lämnar rummet. Fast nu är vi ju på telefon, så det är lite svårt att fysiskt gå ut ur rummet. Det är det bara jag som kan göra.

Anf. 9 MARTIN KINNUNEN (SD):

Okej. Och då hade andra partier fått dessa röster på mötet?

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Nej, den ordningen har vi inte.

Anf. 11 MARTIN KINNUNEN (SD):

Okej.

Anf. 12 PÅL JONSON (M):

Jag vill bara redogöra för vårt ställningstagande. Att inte delta innebär att man inte obstruerar mot regeringen i ljuset av att detta är komplexa internationella förhandlingar. Även om man inte kan ställa sig bakom det beslut som eventuellt kan fattas anmäler man därför inte avvikande mening. Därav har vi valt att vid två tillfällen markera detta, precis som jag vet att Socialdemokraterna gjorde 2014 under den föregående [ohörbart].

Anf. 13 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru ordförande! Jag börjar med att svara Pål Jonson. Det är svårt att säga exakt vilka diskussioner som har förts i partigrupperna. Men det har rört sig om huvudalternativet med Weber och Timmermans, som jag redogjorde för och fick mandat för. Det finns också en mängd olika namn, såväl de som sitter i rådet som utanför – regeringschefer och andra. Men inget har som sagt gått till någon omröstning. Det finns alltså nästan ingen poäng med att räkna upp alla dessa namn.

De tre stora partigrupperna försöker komma överens. Men där är vi inte ännu.

När det gäller fördelning av posterna går det också lite fram och tillbaka. Som Pål Jonson säger är det klart att EPP också skulle vilja ha kommissionsordförandeposten. Det finns, i ett samtal mellan Weber och Timmermans, en uppgörelse om att Weber i så fall skulle ta talmansposten i parlamentet. Bland annat den uppgörelsen godkändes också av partigruppernas ordförande och några till som har varit med. Det är alltså den som har varit och fortfarande är huvudalternativet.

För att hitta lösningar på detta har också andra alternativ förts fram. Men inget annat har gått till omröstning. Inget alternativ över huvud taget har gått till omröstning.

Ja, vi tänker på det sättet, Annika Carlsson. Jag menar också att det är en trygghet för EU-nämnden att veta att det är de partigrupperna som är inblandade, som diskuterar det här och som försöker hitta en lösning.

Naturligtvis ska man få majoritet i parlamentet. Det är därför det finns en stark uppställning i parlamentet för spetskandidatsystemet, som det råder delade meningar om. Det måste vi tänka på när vi tar fram en kandidat. Om det betyder mycket för parlamentet måste vi nog tänka oss för, så att vi inte föreslår någon och sedan får återkomma om en månad med en ny kandidat.

Jag har samma syn som Annika vad gäller den könsmässiga fördelningen. Vid något tillfälle var ett alternativ att minst två av fem, alltså inklusive ECB, måste vara kvinnor. Den parametern finns alltså med. Det är faktiskt fler som talar om det nu. Det gläder mig.

Désirée frågade om man kan låsa det. Det är ett sätt att tänka. Men då ska vi komma ihåg att Weber själv har accepterat. Han tar gärna talmansposten i parlamentet mot att Timmermans blir kommissionens ordförande.

EPP har haft posten som kommissionsordförande under ganska lång tid. Det ligger också i korten. Men visst är det en princip man kan använda. Men just nu bygger resonemanget på uppgörelsen mellan både de två personerna och partierna.

Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vad är nästa steg? Tror vi att det blir ett nytt förslag kl. 11?

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Förslaget som statsministern nu har redogjort för innebär att den ståndpunkt som EU-nämnden har tagit tidigare ligger kvar men att Sverige också får mandat att ansluta sig till en bred uppgörelse mellan länderna som de stora partierna står bakom. Vi tror nämligen att det kan gå fort, och det ligger inte i Sveriges intresse att då förlänga processen med ytterligare någon timme för att vi ska ha ett nytt samråd.

Anf. 16 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Okej!

Anf. 17 PÅL JONSON (M):

Vi inser också värdet av att rådet faktiskt når ett beslut i dag. Under förutsättning att detta blir en bred uppgörelse mellan de stora partierna, inklusive att vår egen partiuppställning, EPP, kan ställa sig bakom beslutet, är vi villiga att ge det något mer generiska mandat som jag tolkar att statsministern eftersöker för dagens förhandlingar.

Anf. 18 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag kanske också måste förtydliga: Om EPP får kommissionsordförandeposten deltar vi i beslutet. Om EPP inte får kommissionsordförandeposten lägger vi ned våra röster eller deltar inte i beslutet.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Det kommer inte att bli en sådan situation, Désirée. Men jag förstår hur du resonerar. I så fall står du inte bakom det här lite mer öppna mandatet?

Anf. 20 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Nej.

Anf. 21 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Det är då viktigt att jag förtydligar att Vänsterpartiet står bakom Timmermans som kommissionens ordförande. Men vi står inte bakom den övriga fördelningen, som vi inte kan se. Vi stöder dock förslaget om Timmermans som ordförande.

Anf. 22 PÅL JONSON (M):

För att förtydliga och för att det inte ska råda någon tvekan står vi bakom samma linje som KD, om den situationen uppstår. Vi tillhör ju också samma partigrupp.

Anf. 23 MARTIN KINNUNEN (SD):

Sverigedemokraterna har tidigare en avvikande mening när det gäller Timmermans. Vi står fast vid den.

Vi vill också anmäla avvikande mening rörande det öppna mandatet om att det kan bli lite hur som helst. Vi har alltså en avvikande mening också när det gäller det.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

M och KD har redogjort för sina inställningar. När jag nu sammanfattar tänker jag att ni lämnar rummet och inte deltar i beslutet. Eller hur?

Anf. 25 PÅL JONSON (M):

Ja.

Anf. 26 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ja.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för den ståndpunkt som statsministern här har redovisat, alltså med tillägget till det mandat som finns sedan i söndags om att Sverige också kan ansluta sig till en bred uppgörelse mellan länderna som de stora partigrupperna står bakom, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna. Jag noterar också att Moderaterna och Kristdemokraterna inte deltog i beslutet.

Tack för mötet!

Innehållsförteckning

§ 1 Europeiska rådet

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 3 PÅL JONSON (M).....	2
Anf. 4 ANNIKA QARLSSON (C).....	2
Anf. 5 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	2
Anf. 6 TINA ACKETOFT (L)	2
Anf. 7 MARTIN KINNUNEN (SD)	2
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 9 MARTIN KINNUNEN (SD)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 11 MARTIN KINNUNEN (SD)	3
Anf. 12 PÅL JONSON (M).....	3
Anf. 13 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	3
Anf. 14 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 16 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	4
Anf. 17 PÅL JONSON (M).....	4
Anf. 18 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	4
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 20 DÉsirÉE PETHRUS (KD).....	4
Anf. 21 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	4
Anf. 22 PÅL JONSON (M).....	5
Anf. 23 MARTIN KINNUNEN (SD)	5
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 25 PÅL JONSON (M).....	5
Anf. 26 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	5
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	5